



LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL PAREIŠKĖJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIŲ GRUPĖS PRAŠYMO IŠTIRTI LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO 23 STRAIPSNIO 3 DALIES 3 PUNKTO ATITIKTĮ LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI GRAŽINIMO

2020 m. birželio 26 d. Nr. KT112-S104/2020

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Elvyros Baltutytės, Gintaro Godos, Vytauto Greičiaus, Danutės Jočienės, Gedimino Mesonio, Vyto Miliaus, Daivos Petrylaitės, Janinos Stripeikienės, Dainiaus Žalimo, sekretoriaujant Daivai Pitrėnaitei,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje apsvaustė pareiškėjos Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės prašymą Nr. 1B-6/2020.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

1. Pareiškėja Seimo narių grupė prašo iširti, „ar Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 3 punktas (2015 m. gegužės 21 d. įstatymo Nr. XII-1733 redakcija, TAR, 2015, Nr. 2015-08128) tiek, kiek jame numatyta galimybė be objektyvių aplinkybių, kurių nebuvo įmanoma numatyti atitinkamų metų PSDFB rodiklių patvirtinimo įstatymo tvirtinimo metu, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervo rizikos valdymo dalies lėšas sveikatos apsaugos ministro sprendimu, įvertinus Valstybinės ligonių kasos ir Privalomojo sveikatos draudimo tarybos nuomones, naudoti šio Įstatymo II skyriuje nustatytoms privalomojo sveikatos draudimo paslaugų išlaidoms kompensuoti, neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse įtvirtintam valdžių padalijimo principui“.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

2. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 66 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 2 dalyje, be kita ko, nustatyta, kad Seimo narių grupės prašymą pasirašo visi Seimo nariai, kurie su prašymu kreipiasi į Konstitucinį Teismą; jų parašai turi būti patvirtinti Seimo Pirmininko ar Seimo Pirmininko pavaduotojo parašu.

Aiškindamas šią nuostatą, Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, jog ji reiškia ir tai, kad Seimo Pirmininkas ar jo pavaduotojas, savo parašu tvirtindamas Seimo narių parašus, turi nurodyti tvirtinamų parašų skaičių, taip pat parašų patvirtinimo datą (*inter alia* 2002 m. balandžio 24 d., 2017 m. lapkričio 28 d., 2019 m. vasario 1 d. sprendimai); šis reikalavimas nėra savitiksliis; juo siekiama užtikrinti Seimo narių parašų autentiškumą, *inter alia* tai, kad yra tvirtinami būtent tie Seimo narių parašai, kurie buvo pateikti Seimo Pirmininkui ar jo pavaduotojui (2019 m. vasario 1 d. sprendimas).

Šiame kontekste paminėtina, jog Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo reglamento 60 punkte (2018 m. spalio 31 d. redakcija) nustatyta, kad Seimo Pirmininkas arba jo pavaduotojas, savo parašu patvirtindamas Seimo narių parašus, nurodo tvirtinamų parašų skaičių ir parašų tvirtinimo datą; parašų tvirtinimo data negali būti ankstesnė už prašymo surašymo datą.

3. Pažymėtina, kad pareiškėjos Seimo narių grupės prašymo pirmame puslapyje nurodyta šio prašymo surašymo data – 2020 m. gegužės 25 d., o jį pasirašiusių 29-ių Seimo narių parašai yra patvirtinti Seimo Pirmininko parašu, nurodant *inter alia* šių parašų patvirtinimo datą – 2020 m. vasario 26 d., kuri yra ankstesnė už prašymo surašymo datą. Atsižvelgiant į tai, gali kilti abejonių dėl Seimo narių grupės pateiktą prašymą pasirašiusių Seimo narių parašų autentiškumo, parašų patvirtinimo tikrumo.

4. Vadinas, pareiškėjos Seimo narių grupės prašymas, jį pasirašiusių Seimo narių parašų patvirtinimo datai esant ankstesnei už šio prašymo surašymo datą, neatitinka Konstitucinio Teismo įstatymo 66 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 2 dalyje nustatyto reikalavimo tinkamai patvirtinti su prašymu besikreipiančių Seimo narių parašus.

5. Pažymėtina, kad Seimo narių grupės prašyme yra ir kitų trūkumų.

6. Pareiškėjos Seimo narių grupės prašymo Konstituciniam Teismui rezoliucinėje dalyje yra nurodyta, kad prašoma ištirti, ar Konstitucijos 5 straipsnio 1, 2 dalyse įtvirtintam valdžių padalijimo principui neprieštarauja Sveikatos draudimo įstatymo 23 straipsnio (2015 m. gegužės 21 d. redakcija) 3 dalies 3 punktas tiek, kiek jame numatyta galimybė, nesant objektyvių aplinkybių, kurių nebuvo įmanoma numatyti atitinkamų metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo tvirtinimo metu, privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto

(toliau – PSDFB) rezervo rizikos valdymo dalies lėšas sveikatos apsaugos ministro sprendimu, įvertinus Valstybinės ligonių kasos ir Privalomojo sveikatos draudimo tarybos nuomones, naudoti šio įstatymo II skyriuje nustatytoms privalomojo sveikatos draudimo paslaugų išlaidoms kompensuoti.

6.1. Iš prašymo matyti, jog pareiškėjos abejonės dėl Sveikatos draudimo įstatymo 23 straipsnio (2015 m. gegužės 21 d. redakcija) 3 dalies 3 punkto atitikties Konstitucijai grindžiamos tuo, kad, viena vertus, pagal ginčijamą teisinį reguliavimą sveikatos apsaugos ministras sprendimu gali pakeisti įstatymu Seimo patvirtintas PSDFB išlaidų sumas (ir viso Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo turinį), taip varžydamas Seimo galimybes veiksmingai vykdyti savo konstitucinę biudžetinę funkciją ir paneigdamas Seimo kompetenciją suformuoti PSDFB, kita vertus, toks sveikatos apsaugos ministro sprendimas naudoti PSDFB rezervo rizikos valdymo dalies lėšas Sveikatos draudimo įstatymo II skyriuje nustatytoms privalomojo sveikatos draudimo paslaugų išlaidoms kompensuoti gali būti priimtas bet kuriuo metu, nesant jokių įstatyme nustatytų objektyvių aplinkybių, nors kitiems PSDFB rezervo lėšų naudojimo atvejams tokios aplinkybės yra nustatytos (Sveikatos draudimo įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktai, 3 dalies 1, 2 punktai).

Taigi pareiškėja nesuformulavo aiškios teisinės pozicijos dėl Sveikatos draudimo įstatymo 23 straipsnio (2015 m. gegužės 21 d. redakcija) 3 dalies 3 punkto atitikties Konstitucijai, t. y. neaišku, ar, pareiškėjos nuomone, Konstitucijai prieštarauja:

– tai, kad ginčijamu teisiniu reguliavimu sveikatos apsaugos ministrui suteikti įgaliojimai priimti sprendimą naudoti PSDFB rezervo rizikos valdymo dalies lėšas šio įstatymo II skyriuje nustatytoms privalomojo sveikatos draudimo paslaugų išlaidoms kompensuoti, nenustačius objektyvių aplinkybių, kurių nebuvo įmanoma numatyti atitinkamų metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo priėmimo metu, ar

– tai, kad pagal ginčijamą teisinį reguliavimą sveikatos apsaugos ministrui apskritai suteikiami įgaliojimai priimti sprendimą naudoti PSDFB rezervo rizikos valdymo dalies lėšas šio įstatymo II skyriuje nustatytoms privalomojo sveikatos draudimo paslaugų išlaidoms kompensuoti.

6.2. Paminėtina, kad iš pareiškėjos prašymo taip pat neaišku, kodėl, ginčydama Sveikatos draudimo įstatymo 23 straipsnio (2015 m. gegužės 21 d. redakcija) 3 dalies 3 punktą, kuriame įtvirtintas vienas iš PSDFB rezervo rizikos valdymo dalies lėšų naudojimo atvejų, pareiškėja šio ginčijamo teisinio reguliavimo nesieja su to paties įstatymo 23 straipsnio 1 dalimi, kurioje nustatyti sveikatos apsaugos ministro įgaliojimai naudoti PSDFB rezervo rizikos valdymo dalies lėšas.

7. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 66 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 1 dalies 8 punktą prašyme ištirti teisės akto atitiktį Konstitucijai, kuriuo kreipiamasi į Konstitucinį

Teismą, turi būti nurodyta pareiškėjo pozicija dėl teisės akto atitikties Konstitucijai ir tos pozicijos juridinis pagrindimas su nuorodomis į įstatymus.

Aiškindamas šią Konstitucinio Teismo įstatymo nuostatą, Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs, kad pareiškėjo pozicija dėl teisės akto (jo dalies) atitikties Konstitucijai pagal normų turinį ir (arba) reguliavimo apimtį turi būti nurodyta aiškiai, nedviprasmiškai; pareiškėjo prašyme nenurodžius tokios pozicijos ir tokį prašymą priėmus nagrinėti Konstituciniame Teisme bei pagal jį pradėjus bylą, būtų suvaržytos ir suinteresuoto asmens – valstybės institucijos, išleidusios ginčijamą teisės aktą, teisės, nes nebūtų sudaryta sąlygų suinteresuotam asmeniui pateikti savo argumentus, kodėl pareiškėjo abejonės dėl ginčijamo teisinio reguliavimo atitikties Konstitucijai laikytinos nepagrįstomis (2019 m. rugsėjo 19 d. sprendimas).

8. Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad pareiškėjos prašymas neatitinka ir Konstitucinio Teismo įstatymo 66 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 1 dalies 8 punkte nustatytų reikalavimų.

9. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 70 straipsnio 1 dalies (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 1 punktą, jeigu prašymas arba jo priedai neatitinka *inter alia* šio įstatymo 66 straipsnyje nustatytų reikalavimų, prašymas yra grąžinamas pareiškėjui.

10. Atsižvelgiant į tai, yra pagrindas pareiškėjai grąžinti prašymą ištirti Sveikatos draudimo įstatymo 23 straipsnio (2015 m. gegužės 21 d. redakcija) 3 dalies 3 punkto tiek, kiek jos nurodyta, atitiktį Konstitucijai.

11. Pažymėtina, kad prašymo grąžinimas neatima teisės kreiptis į Konstitucinį Teismą bendra tvarka, kai bus pašalinti trūkumai (Konstitucinio Teismo įstatymo 70 straipsnio 2 dalis).

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 22 straipsnio 3, 4 dalimis, 25, 28 straipsniais, 66 straipsnio 1 dalies 8 punktu, 2 dalimi, 70 straipsniu, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

Grąžinti pareiškėjai Lietuvos Respublikos Seimo narių grupei prašymą Nr. 1B-6/2020 ištirti, „ar Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 3 punktas (2015 m. gegužės 21 d. įstatymo Nr. XII-1733 redakcija, TAR, 2015, Nr. 2015-08128) tiek, kiek jame numatyta galimybė be objektyvių aplinkybių, kurių nebuvo įmanoma numatyti atitinkamų metų PSDFB rodiklių patvirtinimo įstatymo tvirtinimo metu, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervo rizikos valdymo dalies lėšas sveikatos apsaugos ministro sprendimu, įvertinus Valstybinės ligonių kasos ir Privalomojo sveikatos draudimo tarybos nuomones, naudoti šio Įstatymo II skyriuje nustatytoms privalomojo sveikatos draudimo paslaugų išlaidoms kompensuoti,

neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse įtvirtintam valdžių padalijimo principui“.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Konstitucinio Teismo teisėjai

Elvyra Baltutytė

Gintaras Goda

Vytautas Greičius

Danutė Jočienė

Gediminas Mesonis

Vytas Milius

Daiva Petrylaitė

Janina Stripeikienė

Dainius Žalimas